

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2018. december 13.*ⁱ

„Fellebbezés – Kártérítési kereset – Az EUMSZ 340. cikk második bekezdése – Az Európai Unió Törvényszéke előtt folytatott két ügy keretében az eljárás túlzott időtartalma – A fellebbezők által állítólagosan elszenvedett kár megtérítése – Vagyoni kár – Bankgarancia-költségek – Okozati összefüggés – Késedelmi kamatok”

A C-174/17. P. és C-222/17. P. sz. egyesített ügyekben,

az **Európai Unió**, képviseli az Európai Unió Bírósága (képviselek kezdetben: J. Inghelram, Á. M. Almendros Manzano és P. Giusta, meghatalmazotti minőségben, később: J. Inghelram és Á. M. Almendros Manzano, meghatalmazotti minőségben) (C-174/17 P)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2017. április 5-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

a **Plásticos Españoles SA (ASPLA)** (székhelye: Torrelavega [Spanyolország]),

az **Armando Álvarez SA** (székhelye: Madrid [Spanyolország])

(képviselek őket: M. Troncoso Ferrer, C. Ruixó Claramunt és S. Moya Izquierdo abogados)

felperesek az elsőfokú eljárásban,

az **Európai Bizottság** (képviselek: C. Urraca Caviedes, S. Noë, F. Erlbacher és F. Castilla Contreras, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél az elsőfokú eljárásban

és

a **Plásticos Españoles SA (ASPLA)** (székhelye: Torrelavega),

az **Armando Álvarez SA** (székhelye: Madrid)

(képviselek őket: S. Moya Izquierdo és M. Troncoso Ferrer abogados) (C-222/17 P)

fellebbezőknek

* Az eljárás nyelve: spanyol.

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2017. április 27-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Unió**, képviseli az Európai Unió Bírósága (képviselek kezdetben: J. Inghelram, Á. M. Almendros Manzano és P. Giusta, meghatalmazotti minőségben, később: J. Inghelram és Á. M. Almendros Manzano, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

az **Európai Bizottság**

beavatkozó fél az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta elnökhelyettes, az első tanács elnökeként eljárva (előadó), J.-C. Bonichot, E. Regan, C. G. Fernlund és S. Rodin bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2018. július 25-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésükkel egyrészt az Európai Unió, másrészt a Plásticos Españoles SA (ASPLA) (a továbbiakban: ASPLA) és az Armando Álvarez SA az Európai Unió Törvényszéke 2017. február 17-i ASPLA és Armando Álvarez kontra Európai Unió ítéletének (T-40/15, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2017:105) hatályon kívül helyezését kérik, amely ítéletével a Törvényszék arra kötelezte az Európai Uniót, hogy az észszerű időn belüli határozathozatalnak a 2011. november 16-i ASPLA kontra Bizottság ítélet (T-76/06, nem tették közzé, EU:T:2011:672) és a 2011. november 16-i Álvarez kontra Bizottság ítélet (T-78/06, nem tették közzé, EU:T:2011:673) alapjául szolgáló ügyekben (a továbbiakban együtt: T-76/06. és T-78/06. sz. ügyek) való elmulasztása miatt az e társaságokat ért vagyoni kár címén fizessen az ASPLA-nak 44 951,24 euró összegű kártérítést, az Armando Álvareznek pedig 111 042,48 euró összegű kártérítést, és a keresetet az ezt meghaladó részében elutasította.

A jogviták előzményei

- 2 A Törvényszék Hivatalához 2006. február 24-én benyújtott keresetlevelekben egyrészt az ASPLA, másrészt az Armando Álvarez külön-külön keresetet indított az [EUMSZ 101. cikk] alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/F/38.354 – „ipari zsákok” ügy) 2005. november 30-án hozott C(2005) 4634 bizottsági határozat (a továbbiakban: C(2005) 4634 határozat) ellen. Keresetlevelekben lényegében azt kérték, hogy a Törvényszék az őket érintő részében semmisítse meg e határozatot, vagy másodlagosan csökkentse a velük szemben kiszabott bírság összegét.

- 3 A 2011. november 16-i ASPLA kontra Bizottság ítéletben (T-76/06, nem tették közzé, EU:T:2011:672) és a 2011. november 16-i Álvarez kontra Bizottság ítéletben (T-78/06, nem tették közzé, EU:T:2011:673) a Törvényszék e kereseteket elutasította.
- 4 2012. január 24-én benyújtott kérelmeikben az ASPLA és az Armando Álvarez fellebbezést nyújtottak be a 2011. november 16-i ASPLA kontra Bizottság ítélet (T-76/06, nem tették közzé, EU:T:2011:672) és a 2011. november 16-i Álvarez kontra Bizottság ítélet (T-78/06, nem tették közzé, EU:T:2011:673) ellen.
- 5 A 2014. május 22-i ASPLA kontra Bizottság ítéletben (C-35/12 P, EU:C:2014:348) és a 2014. május 22-i Álvarez kontra Bizottság ítéletben (C-36/12 P, EU:C:2014:349) a Bíróság e fellebbezéseket elutasította.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 6 A Törvényszék Hivatalához 2015. január 27-én benyújtott keresetlevelükkel az ASPLA és az Armando Álvarez az EUMSZ 268. cikk alapján keresetet indítottak az Európai Unió Bírósága vagy az Európai Bizottság által képviselt Európai Unióval szemben azon kár megtérítése iránt, amelyet e társaságok a T-76/06. és T-78/06. sz. ügyek keretében a Törvényszék előtt folytatott eljárás túlzott időtartalma miatt szenvedtek el.
- 7 A felperesek részleges elállását követően a 2016. március 4-i ASPLA és Armando Álvarez kontra Európai Unió végzéssel (T-40/15, nem tették közzé, EU:T:2016:133) a Bizottságot mint az Unió képviselőjét törölték a jelen ügyből.
- 8 A Törvényszék a megtámadott ítéletben a következőképpen határozott:

- „1) A Törvényszék kötelezi az Európai Unió Bírósága által képviselt Európai Uniót, hogy az észszerű időn belüli határozathozatalnak a [T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben] való megsértése miatt az [ASPLA]-t ért vagyoni kár címén 44 951,24 euró, az [Armando Álvarezt] ért vagyoni kár címén pedig 111 042,48 euró összegű kártérítést fizessen e társaságoknak. E két kártérítés 2015. január 27-től a jelen ítélet kihirdetésének napjáig az Eurostat (az Európai Unió Statisztikai Hivatala) által e társaságok székhelye szerinti tagállamban az érintett időszakra vonatkozóan megállapított éves inflációs rátának megfelelő kompenzációs kamatokkal növelendő.
- 2) A fenti 1) pontban említett mindkét kártérítés után a jelen ítélet kihirdetésének napjától kezdve a teljes megfizetésig késedelmi kamatot kell fizetni, amelynek mértéke az Európai Központi Bank (EKB) által a fő refinanszírozási műveleteire vonatkozóan megállapított kamatláb, két százalékponttal növelve.
- 3) A Bíróság a keresetet az ezt meghaladó részében elutasítja.
- 4) Egyrészt az ASPLA és az Armando Álvarez, másrészt pedig az Európai Unió Bírósága által képviselt [Európai Unió] maga viseli saját költségeit.
- 5) Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit.”

A felek kérelmei

- 9 A C-174/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezésében az Európai Unió azt kéri, hogy a Bíróság:
  - helyezze hatályon kívül a megtámadott ítélet rendelkező részének 1) pontját;

- mint megalapozatlant utasítsa el az ASPLA és az Armando Álvarez által első fokon benyújtott, az észszerű időn belüli határozathozatal elmulasztása miatt állítólagosan őket ért kár megtérítése címén fizetendő 3 495 038,66 euró összegű kártérítés iránti kérelmet, és
  - az ASPLA-t és az Armando Álvarezt kötelezze a költségek viselésére.
- 10 Az ASPLA és az Armando Álvarez azt kéri, hogy a Bíróság:
- utasítsa el a fellebbezést, és
  - a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.
- 11 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság a fellebbezésnek minden tekintetben adjon helyt.
- 12 A C-222/17. P. sz. ügyben előterjesztett fellebbezésükben az ASPLA és az Armando Álvarez azt kéri, hogy a Bíróság:
- állapítsa meg, hogy a jelen fellebbezés elfogadható;
  - helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
  - kötelezze az Európai Unió Bírósága által képviselt Európai Uniót, hogy kártérítés címén fizessen 3 495 038,66 eurót (a többletként fizetett bankköltségeknek megfelelő 355 118,67 euró és a bírságon felül fizetett kamatoknak megfelelő 3 139 919,99 euró) amiatt, hogy a Törvényszék megsértette az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének második bekezdését, amely összeget növelni kell az Eurostat által a 2015. január 27-től 2017. február 17-ig tartó időszakra vonatkozóan Spanyolországban megállapított éves inflációs rátának megfelelő kompenzációs kamatokkal és az EKB által a fő refinanszírozási műveleteire alkalmazott, két százalékponttal növelt kamatlábú, az ezen időponttól a tényleges kifizetésig fizetendő késedelmi kamatokkal, és
  - az Európai Uniót kötelezze a költségek viselésére.
- 13 Az Európai Unió azt kéri, hogy a Bíróság:
- a fellebbezést utasítsa el vagy mint részben elfogadhatatlant és részben megalapozatlant, vagy mint megalapozatlant, és
  - a fellebbezőket kötelezze az eljárás költségeinek a viselésére.
- 14 Az első tanács elnöke 2018. április 17-i határozatával az indítvány és az ítélethozatal céljából egyesítette a C-174/17. P. sz. és a C-222/17 P. sz. ügyet.

A fellebbezésekről

- 15 A C-174/17. P. sz. ügyben előterjesztett fellebbezésének alátámasztására az Európai Unió két jogalapot ad elő.
- 16 A C-222/17. P. sz. ügyben előterjesztett fellebbezésük alátámasztására az ASPLA és az Armando Álvarez öt jogalapra hivatkoznak.

A C-174/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezés első jogalapjáról

A felek érvei

- 17 Első jogalapjával az Európai Unió azt állítja, hogy a Törvényszék – mivel megállapította, hogy kellően közvetlen okozati összefüggés áll fenn az észszerű időn belüli határozathozatal T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben való elmulasztása és a bankgarancia-költségeknek az ezen időt meghaladó időszak alatti fizetése miatt az ASPLA és az Armando Álvarez által elszenvedett kár között – az „okozati összefüggés” fogalmának az értelmezésekor tévesen alkalmazta a jogot.
- 18 Az Európai Unió konkrétan úgy véli, hogy a Törvényszék azon téves vélelemre támaszkodott, miszerint a bankgarancia nyújtására irányuló döntést egyetlen időpontban, vagyis az e garancia nyújtására vonatkozó „eredeti döntés” időpontjában hozzák meg. Márpedig, mivel a bírságfizetési kötelezettség az uniós bíróságok előtt folytatott eljárások során végig, és még ezen időszakon túl is fennállt, mert a bírságot nem törölték, az elsőfokú eljárás felpereseinek lehetőségük volt arra, hogy a bírságot kifizessék, és az őket e tekintetben terhelő kötelezettséget így teljesítsék. Mivel e felpereseknek lehetőségük volt a bírság bármely időpontban való kifizetésére, azon saját döntésük, hogy e kifizetést bankgaranciával helyettesítik, egy állandó, az eljárás során végig fenntartott döntésük volt. Következésképpen a bankgarancia-költségek fizetésének meghatározó oka nem az észszerű időn belüli határozathozatal elmulasztásában, hanem azon saját döntésükben állt, hogy nem fizetik ki a bírságot, és hogy e kifizetést bankgaranciával helyettesítik.
- 19 A Bizottság egyetért az Európai Unió által előadott érvekkel.
- 20 Az ASPLA és az Armando Álvarez azt állítják, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot a megtámadott ítélet 110–119. pontjában, és azzal érvelnek, hogy a bankgarancia-költségek fizetésének meghatározó oka nem „saját döntésükben” áll, amint azt az Európai Unió Bírósága által képviselt Európai Unió láthatóan állítja, hanem az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet (HL 2002. L 357., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 145. o.; helyesbítés: HL 2005. L 345, 35. o.) 85. cikkének az alkalmazásából ered.
- 21 E tekintetben a fellebbezési eljárás ellenérdekű felei előadják először is, hogy e rendelkezés szövege nem azt jelenti, hogy a pénzügyi biztosíték lehetőségét az általános szabály alóli kivételként kell érteni, hanem hogy fizetési póthatáridő kérése céljából két feltételnek, vagyis egyrészt a pénzügyi biztosíték nyújtásának, másrészt pedig a kamatfizetésnek kell teljesülnie. Másodszor az azonnali fizetésnek vagy a bankgarancia nyújtásának lehetősége egyenlő módon áll a kérelmezők rendelkezésére, és így a második lehetőség választása következképpen nem vonhatja maga után a kár és a jogellenesség közötti okozati összefüggés megszakítását. Harmadszor az olyan uniós jogi rendelkezésből eredő választások, amely a jogalanyok számára abban kifejezetten előírt alternatívát kínál, nem szakíthatják meg az okozati összefüggést.
- 22 Az ASPLA és az Armando Álvarez így e jogalap elutasítását kérik.

A Bíróság álláspontja

- 23 Emlékeztetni kell arra, hogy – amint a Bíróság már hangsúlyozta – az okozati összefüggésre vonatkozóan az EUMSZ 340. cikk második bekezdésében felállított feltétel az uniós intézmények magatartása és a kár közötti, kellően közvetlen okozati összefüggés fennállására vonatkozik, amely összefüggést a felperesnek kell bizonyítania oly módon, hogy a kifogásolt magatartás kell, hogy legyen a kár meghatározó oka (2011. március 31-i Mauerhofer kontra Bizottság végzés, C-433/10 P, nem tették közzé, EU:C:2011:204, 127. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 24 Meg kell tehát vizsgálni, hogy az észszerű időn belüli határozathozatal T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben való elmulasztása a bankgarancia-költségeknek az ezen időt meghaladó időszak alatti fizetéséből eredő kár meghatározó oka-e, annak megállapítása céljából, hogy az Európai Unió Bíróságának felrött magatartás és az állítólagos kár között fennáll-e közvetlen okozati összefüggés.
- 25 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Bizottság ellen többek között a fellebbezőknél amiatt felmerült biztosítékköltségeknek a megtérítse céljából indított kártérítési kereset keretében, hogy a szóban forgó visszatérítések visszafizetését elrendelő határozatok felfüggesztését elérjék, amely határozatokat később visszavonták, a Bíróság kimondta, hogy amennyiben a bíróság fizetésére kötelező határozat – az e határozattal szemben benyújtott keresetről való döntéshozatalig – magában foglalja az említett bíróság és a késedelmi kamatok megfizetésének garantálására szolgáló biztosíték nyújtására vonatkozó jogosultságot, a biztosíték költségeiből álló kár nem az említett határozatból, hanem az érintett arra vonatkozó saját választásából következik, hogy inkább biztosítékot nyújt, mint hogy azonnal teljesítene a visszatérítési kötelezettségét. Ilyen körülmények között a Bíróság megállapította, hogy semmiféle közvetlen okozati összefüggés nem áll fenn a Bizottságnak felrött magatartás és az állítólagos kár között (lásd ebben az értelemben: 2013. február 28-i Inalca és Cremonini kontra Bizottság ítélet, C-460/09 P, EU:C:2013:111, 118. és 120. pont).
- 26 Márpedig a Törvényszék a megtámadott ítélet 112. pontjában megállapította, hogy az előtte folyamatban lévő ügy tényállása lényegesen eltér az ezen ítélkezési gyakorlatban megállapított tényállástól, és így az észszerű időn belüli határozathozatalnak a T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben való elmulasztása és a bankgarancia-költségeknek az ezen időt meghaladó időszakban való fizetése közötti összefüggést nem szakíthatta meg az ASPLA és az Armando Álvarez azon eredeti döntése, hogy nem fizetik meg azonnal a C(2005) 4634 határozatban kiszabott bírságot, hanem bankgaranciát nyújtanak.
- 27 Különösen, amint a megtámadott ítélet 110. és 111. pontjából kitűnik, az a két körülmény, amelyekre a Törvényszék az ezen ítélet 112. pontjában megállapított következtetés levonásához támaszkodott, egyrészt az, hogy abban az időpontban, amikor az ASPLA és az Armando Álvarez bankgaranciát nyújtottak, az észszerű időn belüli határozathozatal elmulasztását nem lehetett előre látni, és hogy e társaságok joggal várhatták el azt, hogy az említett kereseteket észszerű időn belül bírálják el, másrészt pedig, hogy az észszerű időn belüli határozathozatal elmulasztása az ASPLA-nak és az Armando Álvareznek az említett bankgarancia-nyújtásra vonatkozó eredeti döntését követően következett be.
- 28 Márpedig a Törvényszék által a megtámadott ítélet 110. és 111. pontjában hivatkozott két körülmény nem lehet releváns annak megállapításához, hogy az észszerű időn belüli határozathozatal T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben való elmulasztása és a bankgarancia-költségeknek az ezen időt meghaladó időszakban való fizetése miatt az ASPLA-t és az Armando Álvarezt ért kár közötti okozati összefüggést nem szakíthatta meg e vállalkozásoknak az említett biztosíték nyújtására vonatkozó döntése.
- 29 Ugyanis ez csak akkor lenne így, ha a bankgarancia fenntartása kötelező jelleget öltene oly módon, hogy az a vállalkozás, amely a Bizottság vele szemben bírság kiszabását elrendelő határozatával szemben keresetet indított, és úgy döntött, hogy bankgaranciát nyújt a célból, hogy e határozatot ne kelljen azonnal végrehajtania, az e kereset keretében történő ítélethirdetés időpontját megelőzően nem lenne jogosult az említett bírságot kifizetni, és az általa nyújtott bankgaranciát megszüntetni (a mai napon hozott, Európai Unió kontra Gascogne Sack Deutschland és Gascogne ítélet, C-138/17 P és C-146/17 P, 28. pont).
- 30 Márpedig, amint a főtanácsnok az indítványának 37., 50. és 51. pontjában megjegyezte, és amint a Bíróság már kimondta, a bankgarancia fenntartása, éppúgy, mint annak nyújtása, az érintett vállalkozásnak a pénzügyi érdekeire tekintettel gyakorolt szabad mérlegelésétől függ. Ugyanis az uniós jogban semmi sem akadályozza meg e vállalkozást abban, hogy az általa nyújtott bankgaranciát bármely időpontban megszüntesse, és a kiszabott bírságot megfizesse, amennyiben a körülményeknek

az e garancia nyújtásának az időpontjában fennálló körülményekhez képest való alakulását figyelembe véve az említett vállalkozás úgy véli, hogy ezen opció kedvezőbb a számára. Ez lehet különösen akkor a helyzet, ha a Törvényszék előtti eljárás alakulása a szóban forgó vállalkozást annak megállapítására készíti, hogy az ítéletet azon időpontot követően fogják meghozni, amelyet eredetileg elképzelt, és következésképpen a bankgarancia költsége magasabb lesz, mint amellyel e garancia nyújtásakor eredetileg számolt (a mai napon hozott, Európai Unió kontra Gascogne Sack Deutschland és Gascogne ítélet, C-138/17 P és C-146/17 P, 29. pont).

- 31 A jelen ügyben figyelembe véve azt a tényt, hogy egyrészt a T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben az eljárás szóbeli szakaszának megindítására 2010. november 23-án került sor, amint az a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 65. pontjában tett megállapításaiból kitűnik, másrészt pedig – amint az első fokon benyújtott keresetlevelükből kitűnik – az ASPLA és az Armando Álvarez úgy vélte, hogy az eljárás szóbeli szakaszát a T-76/06. sz. ügyben legkésőbb 2009 februárjában, a T-78/06. sz. ügyben pedig legkésőbb 2008 októberében meg kellett volna indítani, meg kell állapítani, hogy ezen időpontoktól kezdve az ASPLA és az Armando Álvarez tudhatta volna, hogy az említett ügyekben folytatott eljárások időtartama meg fogja haladni az általuk eredetileg elképzelt időtartamot, és e társaságok átgondolhatták a bankgarancia fenntartásának lehetőségét azon többletköltségekre tekintettel, amelyekkel e garancia fenntartása járhat.
- 32 Ilyen körülmények között az észszerű időn belüli határozathozatal T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben való elmulasztása nem lehet az ASPLA-t és az Armando Álvarezt a bankgarancia-költségeknek az ezen időt meghaladó időszakban történő fizetése miatt ért kár meghatározó oka. Amint a főtanácsnok az indítványának 58. pontjában megjegyezte, az ilyen kár az ASPLA és az Armando Álvarez azon saját döntéséből ered, hogy a bankgaranciát az ezen ügyekben folytatott eljárás során végig, az azzal járó pénzügyi következmények ellenére fenntartja.
- 33 A fenti megállapításokból következik, hogy a Törvényszék – mivel megállapította, hogy kellően közvetlen okozati összefüggés áll fenn az észszerű időn belüli határozathozatalnak a T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben való elmulasztása és az ASPLA-t és az Armando Álvarezt a bankgarancia-költségeknek az ezen időt meghaladó időszakban történő fizetése miatt ért kár között – az „okozati összefüggés” fogalmának az értelmezésekor tévesen alkalmazta a jogot.
- 34 Következésképpen, mivel e jogalapnak helyt kell adni, hatályon kívül kell helyezni a megtámadott ítélet rendelkező részének 1) pontját anélkül, hogy határozni kellene az Európai Unió által a C-174/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezésnek az alátámasztására hivatkozott második jogalapról.

A C-222/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezés harmadik, negyedik és ötödik jogalapjáról

- 35 A harmadik, negyedik és ötödik jogalap a kereseten túlterjedő határozathozatal tilalma elvének az alkalmazása során elkövetett téves jogalkalmazáson, az ASPLA és az Armando Álvarez védelemhez való jogának a megsértésén és a kártérítési időszakra vonatkozó ellentmondásos indokoláson alapul.
- 36 Mivel e jogalapok a bankgarancia-költségeknek az ASPLA és az Armando Álvarez által az észszerű időn belüli határozathozatalt meghaladó időszak során történő fizetése miatt elszenvedett vagyoni kár címén a Törvényszék által megítélt kártérítés összegére vonatkoznak, és mivel – amint a jelen ítélet 34. pontjából kitűnik – a megtámadott ítélet rendelkező részének 1) pontját hatályon kívül helyezi a Bíróság, az említett jogalapokat nem kell többé vizsgálni.

A C-222/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezés második jogalapjáról

A felek érvei

- 37 Második jogalapjukkal, amelyet az első jogalap előtt kell vizsgálni, az ASPLA és az Armando Álvarez azt állítják, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot az elszenvedett vagyoni kár meghatározása során azért, hogy azzal az indokkal utasította el a kiszabott bírság összegén felüli késedelmi kamatok fizetése miatt elszenvedett vagyoni kárra irányuló kártérítési kérelmüket, hogy a fellebbezők nem nyújtottak be semmiféle bizonyítékot annak alátámasztására, hogy az észszerű időn belüli határozathozatal meghaladó időszak során a késedelmi kamatok összege magasabb volt azon előnynél, amelyből a késedelmi kamatokkal növelt bírság összegének ezen időszak során való rendelkezésre állása miatt részesülhettek, és hogy ezért a fellebbezők nem bizonyították, hogy az említett kamatok fizetése miatt valós és biztos kárt érte őket.
- 38 Az ASPLA és az Armando Álvarez szerint e bizonyításra nincs szükség a valós kár fennállásának alátámasztásához. A bírsághoz kapcsolódó azon további összeg, amely a késedelmi kamatoknak felel meg, a bankgarancia nyújtásából eredő költségekhez hasonlóan olyan ténylegesen viselt pénzügyi költség, amely a Törvényszék jogellenes magatartásának hiányában nem merült volna fel. Ebben az összefüggésben következtelen az ilyen költségeket a jelen ítélet 37. pontjában bemutatott értelemben vett bármiféle bizonyítás megkövetelése nélkül „megtérítendő kárnak” minősíteni, ellenben e minősítést elvetni a késedelmi kamatoknak megfelelő pénzügyi költség vonatkozásában.
- 39 A fellebbezőkhöz hasonlóan az Európai Unió elismeri, hogy a megtámadott ítélet következtelen egyrészt a bírság összege után fizetett kamatok fizetéséből eredő állítólagos kár, másrészt pedig a bankgarancia-költségből eredő állítólagos kár értékelését illetően. Azonban a fellebbezőkkel ellentétben az Európai Unió úgy véli, hogy a megtámadott ítéletben csak ez utóbbi kár értékelését illetően kerül sor téves jogalkalmazásra.

A Bíróság álláspontja

- 40 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy – amint a Törvényszék a megtámadott ítélet 84. pontjában megjegyezte – bármely kárnak, amelynek megtérítését az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapítása iránti, az EUMSZ 340. cikk második bekezdése alapján előterjesztett kereset keretében kéri, ténylegesnek és biztosnak kell lennie (2017. május 30-i Safa Nicu Sepahan kontra Tanács ítélet, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, amint a főtanácsnok az indítványának 65. pontjában teszi, hogy amennyiben valamely uniós intézmény intézkedése vagy mulasztása valamely vállalkozás számára bizonyos költségeket keletkeztethet, azonban ugyanakkor bizonyos hasznot is eredményezhet számára, csak akkor tekinthető úgy, hogy az EUMSZ 340. cikk értelmében véve a kár fennáll, ha az ezen intézménynek felrótt magatartásból adódó költségek és haszon nettó különbsége negatív.
- 42 Így, ami azon állítólagos kárt illeti, amely a bírság összege utáni késedelmi kamatoknak az észszerű időn belüli határozathozatal meghaladó időszak során történő fizetéséből ered, valós és biztos kár fennállása csak akkor állapítható meg ténylegesen, ha az ezen időszak során fizetett kamatok magasabbak azon előnynél, amely a fellebbezők számára az említett időszak során azon összeg rendelkezésre állásából származhatott, amely megegyezik a késedelmi kamatokkal növelt bírság összegével (a mai napon hozott, Európai Unió kontra Kendrion ítélet, C-150/17 P, 88. pont).
- 43 Egyébiránt a Bíróság pontosította, hogy az Unió szerződésen kívüli felelősségére hivatkozó félnek kell meggyőző bizonyítékokat előterjesztenie mind az általa hivatkozott kár fennállására, mind pedig annak mértékére vonatkozóan (2017. május 30-i Safa Nicu Sepahan kontra Tanács ítélet, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 44 Márpedig a jelen ügyben a Törvényszék mindenekelőtt a megtámadott ítélet 97. pontjában pontosította, hogy az Armando Álvarez fizette meg azon késedelmi kamatok teljes összegét, amelyek a T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben lefolytatott eljárás során lejártak.
- 45 Ezt követően a megtámadott ítélet 100. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben folytatott eljárás során az Armando Álvarez nem fizetette meg sem a bírság összegét, sem a késedelmi kamatok, és így az ezen ügyben folytatott eljárás során az Armando Álvarez rendelkezett az e bírság késedelmi kamatokkal növelt összegének megfelelő összeggel.
- 46 Végül a megtámadott ítélet 101. pontjában a Törvényszék kimondta, hogy a fellebbezők nem nyújtottak be azt alátámasztó bizonyítékokat, hogy a T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben történő, észszerű időn belüli határozathozatal meghaladó időszak alatt – a később az Armando Álvarez által a Bizottság számára fizetett – késedelmi kamatok összege magasabb volt azon előnynél, amelyből e társaság a késedelmi kamatokkal növelt bírság összegével megegyező összeg rendelkezésre állása miatt részesülhetett.
- 47 Ilyen körülmények között, amint a jelen ítélet 40–43. pontjából kitűnik, a Törvényszék egyrészt a megtámadott ítélet 102. pontjában helyesen mondta ki, hogy a fellebbezők nem bizonyították, hogy a T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben történő, észszerű időn belüli határozathozatal meghaladó időszak alatt az Armando Álvarezt tényleges és biztos kár érte a meg nem fizetett bírság összege utáni késedelmi kamatok fizetésével összefüggésben, másrészt tehát helyesen állapította meg a megtámadott ítélet 103. pontjában, hogy az emiatt elszenvedett állítólagos kár megtérítése iránti kérelmet el kell utasítani.
- 48 Egyebekben, annyiban, amennyiben a fellebbezők a fellebbezésükben azzal érvelnek, hogy biztos vagyoni kár érte őket, amely megegyezik legalább az egyrészt a bírságfizetés és az e bírságnak megfelelő késedelmi kamatok fizetése elhalasztásának költsége, másrészt pedig a bírság – hitelpiacon történő finanszírozásnak köszönhetően történő – azonnali megfizetésének esetén felmerülő költség közötti különbségnek, az érvelésüket mint elfogadhatatlant el kell utasítani, mivel az egy új jogalapnak az eljárás során történő vizsgálatát vonja maga után. Ugyanis az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, ha valamely félnek megengednék, hogy először a Bíróság előtt hozzon fel olyan jogalapot, amelyet a Törvényszéknél nem terjesztett elő, az azt jelentené, hogy az a Törvényszék által eldöntött jogvitán túlterjedő jogvitával fordulhatna a Bírósághoz. A fellebbezés keretében a Bíróság hatásköre főszabály szerint a Törvényszék előtt megvitatott jogalapok Törvényszék általi értékelésének vizsgálatára korlátozódik (2014. július 3-i Electrabel kontra Bizottság ítélet, C-84/13 P, nem tették közzé, EU:C:2014:2040, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 49 Következésképpen a második jogalapot mint részben elfogadhatatlant és részben megalapozatlant el kell utasítani.

A C-222/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezés első jogalapjáról

A felek érvei

- 50 Az első jogalap két részre osztható.
- 51 Első jogalapjuk első részében az ASPLA és az Armando Álvarez azt kifogásolják, hogy a Törvényszék – mivel a megtámadott ítélet 69. és 72. pontjában megállapította egyrészt, hogy az eljárás írásbeli szakaszának vége és az eljárás szóbeli szakaszának megindítása közötti 15 hónapos időtartam főszabály szerint megfelelő időtartamnak minősül a versenyjog alkalmazására vonatkozó ügyek elbírása területén, másrészt pedig azt, hogy az összefüggő ügyek párhuzamos elbírálása igazolhatja az eljárás írásbeli szakaszának vége és az eljárás szóbeli szakaszának megnyitása között eltelt időszak további összefüggő

ügyenként egy hónappal való meghosszabbodását, anélkül azonban, hogy e megállapítások alátámasztására konkrét igazolást vagy adatot adott volna elő – kétszeresen is elmulasztotta indokolási kötelezettségét.

- 52 Az első jogalap második részével az ASPLA és az Armando Álvarez először is azt kifogásolják, hogy a Törvényszék ellentmondásos indokolást nyújtott, mivel először a megtámadott ítélet 72. pontjában kimondta, hogy két ügy közötti összefüggés igazolja az egy hónappal való meghosszabbodást, majd pedig a megtámadott ítélet 80. pontjában megállapította, hogy „a T-76/06. és a T-78/06. sz. ügy közötti különösen szoros összefüggés igazolta az eljárás írásbeli szakaszának vége és az eljárás szóbeli szakaszának megnyitása között eltelt időszak további négy hónappal való meghosszabbodását a T-78/06. sz. ügyben”.
- 53 Az Európai Unió vitatja a fellebbezők érvelését.

A Bíróság álláspontja

- 54 Meg kell jegyezni, hogy az első fokon benyújtott keresetlevelükben az ASPLA és az Armando Álvarez lényegében azt kérték, hogy a Törvényszék kötelezze az Európai Unió Bíróságát 3 495 038,66 euró összegű kártérítés – vagyis bankgarancia-költségek címén 355 118,67 euró és késedelmi kamatok címén 3 139 919,99 euró – megfizetésére az észszerű időn belüli határozathozatal T-76/06. és T-78/06. sz. ügyek keretében történő elmulasztása miatt nekik okozott kár jóvátétele céljából.
- 55 A megtámadott ítélet rendelkező részének 1) pontjában a Törvényszék az Európai Unió Bírósága által képviselt Európai Uniót arra kötelezte, hogy az említett jogsértés miatt az ASPLA-t ért vagyoni kár címén 44 951,24 euró, az Armando Álvarezét ért vagyoni kár címén pedig 111 042,48 euró összegű kártérítést fizessen e társaságoknak. A megtámadott ítélet 129–134. pontjából kitűnik, hogy e kártérítések konkrétan a 2010. március 16. és 2011. január 14. közötti időszak során e társaságok számára felmerült bankgarancia-költségeknek felelnek meg.
- 56 Mindemellett, amint a jelen ítélet 34. pontjában szerepel, a Bíróság helyt adott a C-174/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezés első jogalapjának, és így a megtámadott ítélet rendelkező részének 1) pontját hatályon kívül helyezte.
- 57 Egyébiránt a Bíróság a jelen ítélet 49. pontjában mint megalapozatlant elutasította a C-222/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezés azon állítólagos vagyoni kárra vonatkozó második jogalapját, amely a T-76/06. és T-78/06. sz. ügyekben történő, észszerű időn belüli határozathozatalt meghaladó időszak során fizetett késedelmi kamatok fizetéséből ered.
- 58 Ilyen körülmények között, amint a főtanácsnok az indítványának 83. és 84. pontjában megjegyezte, még feltételezve is azt, hogy az első jogalap két része megalapozott, és következésképpen a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot az észszerű időt meghaladó időtartamnak a meghatározása során, ez sem a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését, sem az ASPLA és az Armando Álvarez által állítólagosan elszenvedett vagyoni kár nagyobb összegű megtérítését nem eredményezi, mivel e fellebbezők nem hivatkoztak azon kártól eltérő más kárra, mint amely a bankgarancia-költségekből és a bíróság után fizetett késedelmi kamatokból ered.
- 59 Következésképpen az első jogalapot mint hatástalant teljes egészében el kell utasítani.
- 60 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a C-222/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A Törvényszékhez benyújtott keresetről

- 61 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikke első bekezdésének megfelelően, ha a fellebbezés megalapozott, a Bíróság a Törvényszék határozatát hatályon kívül helyezi. Ha a per állása megengedi, az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti, illetve határozathozatalra visszautalhatja a Törvényszékhez.
- 62 A jelen ügyben a Bíróság azon a véleményen van, hogy az ASPLA és az Armando Álvarez által a Törvényszék előtt indított kártérítési keresetről érdemben kell határozni annyiban, amennyiben az a bankgarancia-költségeknek a T-76/06. és T-78/06. sz. ügyek keretében történő, észszerű időn belüli határozathozatalon túli fizetése miatt állítólagosan elszenvedett kár megtérítésére irányul.
- 63 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az Unió EUMSZ 340. cikk második bekezdése szerinti szerződésen kívüli felelősségének megállapításához több feltétel együttes teljesülése szükséges, nevezetesen az uniós intézménnyel szemben kifogásolt magatartás jogellenessége, a kár tényleges jellege, valamint az intézmény magatartása és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállása (2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P-C-10/15 P, EU:C:2016:701, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 64 Amint a Törvényszék a megtámadott ítélet 55. pontjában emlékeztetett, amennyiben e feltételek egyike nem teljesül, a keresetet teljes egészében el kell utasítani anélkül, hogy szükséges lenne az Unió szerződésen kívüli felelősségére vonatkozó többi feltételt megvizsgálni (1999. október 14-i Atlanta kontra Európai Közösség ítélet, C-104/97 P, EU:C:1999:498, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ezenkívül az uniós bíróság nem köteles e feltételeket egy adott sorrendben vizsgálni (2010. március 18-i Trubowest Handel és Makarov kontra Tanács és Bizottság ítélet, C 419/08 P, EU:C:2010:147, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 65 A jelen ítélet 23–33. pontjában bemutatott okokból el kell utasítani az ASPLA és az Armando Álvarez által a Törvényszék előtt indított kártérítési keresetet annyiban, amennyiben az a T-76/06. és T-78/06. sz. ügyek keretében történő, észszerű időn belüli határozathozatal elmulasztása miatt elszenvedett vagyoni kár címén 3 495 038,66 eurós összeg megtérítésére irányul.

A költségekről

- 66 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikke (2) bekezdésének megfelelően, ha a fellebbezés megalapozott, és a Bíróság maga hoz a jogvita kapcsán végleges határozatot, a Bíróság határoz a költségekről.
- 67 E szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése szerint, amely az említett szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazandó, a Bíróság a pereszeset kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 68 Az ASPLA-t és az Armando Álvarezt, mivel e társaságok mind a C-174/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezés, mind a C-222/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezés keretében pereszesetek lettek, az Európai Unió kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségeiken felül az Európai Unió részéről az e két fellebbezés keretében felmerült valamennyi költség viselésére.
- 69 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (3) bekezdése alapján egyrészt az Európai Unió, másrészt az ASPLA és az Armando Álvarez viselik az elsőfokú eljárással kapcsolatban felmerült saját költségeiket.
- 70 Az eljárási szabályzat 140. cikkének (1) bekezdése szerint, amely e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazandó, az eljárásba beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket. Egyébiránt az eljárási szabályzat 184. cikkének

(4) bekezdése alapján, ha nem az elsőfokú eljárásban beavatkozó fél terjesztette elő a fellebbezést, a beavatkozó felet csak akkor lehet a saját költségeinek a viselésére kötelezni, ha részt vett a Bíróság előtti eljárás írásbeli vagy szóbeli szakaszában.

⁷¹ A Bizottság, amely az elsőfokú eljárásban beavatkozó félként vett részt, és amely részt vett a C-174/17. P. sz. ügyben folytatott fellebbezési eljárás írásbeli szakaszában, maga viseli mind az elsőfokú eljárással, mind a C-174/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezéssel összefüggésben felmerült saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének 2017. február 17-i ASPLA és Armando Álvarez kontra Európai Unió ítélete (T-40/15, EU:T:2017:105) rendelkező részének 1) pontját hatályon kívül helyezi.**
- 2) **A Bíróság a Plásticos Españoles SA (ASPLA) és az Armando Álvarez SA által a C-222/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezést elutasítja.**
- 3) **A Bíróság a Plásticos Españoles SA (ASPLA) és az Armando Álvarez SA által indított kártérítési keresetet elutasítja annyiban, amennyiben az a 2011. november 16-i ASPLA kontra Bizottság ítélet (T-76/06, nem tették közzé, EU:T:2011:672) és a 2011. november 16-i Álvarez kontra Bizottság ítélet (T-78/06, nem tették közzé, EU:T:2011:673) alapjául szolgáló ügyekben történő, észszerű időn belüli határozathozatal elmulasztása miatt elszenvedett állítólagos vagyoni kár címén 3 495 038,66 eurós összeg megtérítésére irányul.**
- 4) **A Bíróság a Plásticos Españoles SA-t (ASPLA) és az Armando Álvarez SA-t kötelezi a saját költségeiken felül az Európai Unió Bírósága által képviselt Európai Unió részéről a jelen fellebbezések keretében felmerült valamennyi költségnek, valamint az elsőfokú eljárással összefüggésben felmerült saját költségeiknek a viselésére.**
- 5) **Az Európai Unió Bírósága által képviselt Európai Unió maga viseli az elsőfokú eljárással összefüggésben felmerült saját költségeit.**
- 6) **Az Európai Bizottság maga viseli mind az elsőfokú eljárással, mind a C-174/17. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezéssel összefüggésben felmerült saját költségeit.**

Aláírások

i — A jelen szöveg 30., 40., 41. és 61. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.